

NBA Bestuur
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
verstuurd per email
consultaties@nba.nl

Betreft: Consultatie NBA-handreiking 1131 - Toepassing ViO

Utrecht, 15 december 2024

Geacht bestuur,

Met veel belangstelling heeft SRA kennisgenomen van de consultatie NBA-Handreiking 1131 - Toepassing ViO. Wij gaan in onze reactie op deze consultatie achtereenvolgens in op procedurele, inhoudelijke en redactionele aspecten.

1. Procedureel

De handreiking betreft een herziene versie van een eerder uitgebrachte handreiking. In de consultatie is uitsluitend de nieuwe versie opgenomen. Een versie waarin de aangebrachte wijzigingen zichtbaar zijn (mark-up versie) ontbreekt. Hierdoor wordt de beoordeling van de aangebrachte wijzigingen aanzienlijk bemoeilijkt. Wij dringen erop aan bij volgende consultaties waarbij sprake is van een herziening, ook een mark-up versie toe te voegen.

2. Inhoudelijk

Onze inhoudelijke opmerkingen hebben betrekking op het stroomschema, fiscale dienstverlening en dienstverlening op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving.

Stroomschema

Bij het in de handreiking opgenomen stroomschema moet stap 4c naar onze mening zodanig worden verwerkt, dat deze stap ook van toepassing is op non-assurance diensten die van materiele invloed zijn op het assurance-object. Dit zou kunnen worden gerealiseerd door deze stap in te lassen tussen stap 2c (waar materialiteit geen rol speelt) en stap 3 (waar dat wel het geval is).

Fiscale dienstverlening

Wij maken hierbij de volgende opmerkingen:

- a. In de handreiking wordt bij elk van de vier behandelde vormen van fiscale dienstverlening (par. 2.7.2.1 tot en met 2.7.2.4) ervan uitgegaan dat stap 2c van het stroomschema relevant is. Stap 2c heeft betrekking op artikel 18 a ViO, dat gebaseerd is op Code of Ethics paragraaf 604.14. Deze Code of Ethics paragraaf gaat uit van één vorm van fiscale dienstverlening, namelijk fiscale advisering en voorgestelde transacties. Stap 2c is daarom alleen relevant bij fiscale advisering, zoals behandeld in paragraaf 2.7.2.3 van de praktijkhandreiking. Alleen bij fiscale advisering is het passend een verbodsbepaling, als vervat in artikel 18a, zonder materialiteitsgrenzen, toepasbaar te achten. Stap 2c moet bij de andere genoemde paragrafen van fiscale dienstverlening dus worden gekenschetst als niet relevant. Wij dringen erop aan deze interpretatie van artikel 18 a ViO duidelijk in de handreiking tot uitdrukking te brengen, zowel bij de uitwerking van de stappen als bij de diverse vormen van fiscale dienstverlening.

- b. Bij de uitwerking van stap 2c wordt in de handreiking steeds gesteld, dat de accountant moet vaststellen, dat de fiscale dienstverlening is gebaseerd op een pleitbaar standpunt. Naar onze mening wordt in de handreiking onvoldoende uitgewerkt hoe deze vaststelling moet plaatsvinden. In dit verband wijzen wij erop, dat de Tax Principles van de NOB (artikel 3) de leden opleggen, dat ingenomen fiscale standpunten ten minste pleitbaar moeten zijn. Een dergelijke verplichting volgt ook uit de Code of Conduct van de NOB. Kan het NOB-lidmaatschap van de fiscalist uit het netwerk van de accountant, voor de accountant nog relevant zijn bij zijn beoordeling of sprake is van een pleitbaar standpunt? Met andere woorden: mag de accountant vanwege het NOB-lidmaatschap en een adequaat functionerend kwaliteitsstelsel van de fiscalist erop vertrouwen dat het fiscale standpunt pleitbaar is of dient de accountant zelf vast te stellen dat het fiscale standpunt pleitbaar is?
- c. Als de accountant zelf dient vast te stellen dat het fiscaal standpunt pleitbaar is, dan is in de handreiking niet duidelijk uitgewerkt op welke wijze de aanwezigheid van een pleitbaar standpunt als grondslag voor de fiscale dienstverlening moet worden gedocumenteerd.

Dienstverlening op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving

Wij vragen aandacht voor de volgende opmerkingen:

- a. De handreiking bevat slechts een drietal voorbeelden van in dit verband relevante non-assurance dienstverlening. In een eerder stadium is, in het kader van een binnen de NBA ontwikkeld concept alert ViO rond duurzaamheidsverslaggeving, een veelvoud van mogelijke diensten gesignaleerd. Wij bevelen aan meer voorbeelden van diensten in de handleiding op te nemen en de in de handreiking opgenomen voorbeelden verder uit te werken.
- b. In de uitwerking van de stappen bij deze dienstverlening komt het MKB-aspect onvoldoende tot uiting. Gezien de veelal beperkte kennis bij MKB-cliënten over CSRD moet de vraag hoever de ondersteuning/advisering voor de accountant kan gaan, duidelijker worden uitgewerkt.
- c. De verwijzing bij stap 3 naar par. 2.7.1.1 met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening lijkt niet relevant omdat veel informatie-elementen niet gebaseerd zijn op min of meer voorgeschreven "standaard" teksten, maar bedrijfsspecifiek zijn.
- d. De handreiking besteedt geen aandacht aan het feit dat nevendiensten zoals salarisverwerking, HRM advies ook in samenloop met de CSRD-verantwoording moeten worden beoordeeld aangezien deze verantwoording ook een assurance object is.

3. Redactioneel

Bij de volgende twee passages signaleren wij dat de redactie onduidelijk is:

- a. De laatste bullet bij par 2.7.10 "Data Hosting" op blz. 48.
- b. De laatste bullet bij par. 3.2. over langdurige betrokkenheid op blz. 50

Als laatste

Uiteraard zijn wij bereid een en ander desgewenst nader (mondeling) toe te lichten.

Met hartelijke groet,
Namens het SRA-bestuur

Diana Clement AA RA
voorzitter